

Procedury postępowania w trudnych sytuacjach wychowawczych i kryzysowych w Miejskim Przedszkolu Samorządowym nr 3 oraz Miejskim Przedszkolu Samorządowym nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi w Mławie

Podstawa prawna :

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 2021 r. poz. 1915).
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. 2021 r. poz. 1082).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
4. Ustawa z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 1805) - art. 572 § 1 i 2.
5. Ustawa z 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1359) – art. 95 § 1 i 3, art. 109.
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1280).

Wstęp

1. Procedury postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo oraz sytuacjach kryzysowych mają na celu zwiększenie bezpieczeństwa w przedszkolach oraz ułatwienie i ujednolicenie sposobów reagowania.
2. Procedury zawarte w poniższym opracowaniu obowiązują wszystkich nauczycieli oraz inne osoby pracujące w przedszkolach.
3. Niestosowne zachowania dzieci wymagające reakcji określonych w procedurze :
  - a) złość,
  - b) agresja fizyczna i słowna (np. bicie, gryzienie, drapanie, przeklinanie),
  - c) konflikty z rówieśnikami,
  - d) bunt.
4. System reagowania :
  - a) należy reagować na każdą sytuację, w której występuje agresja i przemoc,
  - b) doraźne sytuacje wymagają szybkiej i zdecydowanej interwencji,

- c) ważne jest wykazanie troski o dziecko (dotyczy to zarówno ofiary jak i sprawcy),
  - d) każdą sytuację należy wnikliwie rozpatrywać,
  - e) konieczne jest współdziałanie z innymi nauczycielami i pracownikami przedszkola oraz udzielanie sobie nawzajem wsparcia.
5. Formy dokumentowania interwencji :
- a) dokładne wpisy w karcie uwag dotyczące trudnej sytuacji wychowawczej, kontaktów z rodzicami i ich efekty,
  - b) wpisy do rejestru określające podjęte działania wynikające z procedury,
  - c) sporządzenie notatki służbowej dotyczącej zdarzenia w czasie którego doszło do drastycznego naruszenia obowiązujących zasad,

§ 1

Procedura postępowania w przypadku użycia przemocy wobec innego dziecka

1. Nauczyciel lub pracownik niepedagogiczny, który był świadkiem zdarzenia :
  - a) rozdziela bijące się dzieci,
  - b) udziela pomocy poszkodowanym (jeśli zachodzi taka konieczność),
  - c) natychmiast powiadamia o zaistniałej sytuacji dyrektora lub wicedyrektora szkoły oraz przekazuje sporządzoną ze zdarzenia notatkę służbową.
2. Wychowawca :
  - a) zakłada **Rejestr podjętych czynności w przypadku wystąpienia drastycznie agresywnego zachowania – załącznik nr 1,**
  - b) przeprowadza rozmowę z dziećmi, które były świadkami zdarzenia w celu wyjaśnienia sytuacji,
  - c) przeprowadza ze skonfliktowanymi dziećmi rozmowę w celu wyjaśnienia sytuacji (ustala przyczyny zajścia),
  - d) niezwłocznie powiadamia rodziców dziecka wykazującego agresywne zachowanie o zaistniałej sytuacji (fakt ten dokładnie odnotowuje w rejestrze),
  - e) powiadamia o zdarzeniu rodziców dziecka poszkodowanego,
  - f) jeśli sytuacje się powtarzają zaprasza rodziców dzieci między którymi dochodzi do konfliktów i przeprowadza rozmowę wyjaśniającą (podczas rozmowy może być obecny psycholog, wicedyrektor, dyrektor lub inne osoby, jeśli wymagają tego okoliczności),
  - g) przeprowadza zajęcia na temat właściwych zachowań,
  - h) zaprasza na zajęcia psychologa w celu przeprowadzenia obserwacji funkcjonowania grupy,
  - a) w razie potrzeby, po uzyskaniu zgody rodziców organizuje spotkanie psychologa z poszkodowanym dzieckiem w celu zapewnienia mu właściwej pomocy,

- b) w razie potrzeby, po uzyskaniu zgody rodziców organizuje spotkanie psychologa z wykazującym agresywne zachowania dzieckiem w celu rozpoznania problemu.
3. Poszkodowane lub wykazujące agresywne zachowania dziecko może być objęte pomocą psychologiczno – pedagogiczną, jeśli zachodzi taka potrzeba. Objęcie pomocą może nastąpić na wniosek rodzica lub wychowawcy.
  4. W celu bliższego poznaniu problemu możliwe jest przeprowadzenie diagnozy wśród rodziców.
  5. Jeśli dziecko nadal wykazuje oznaki agresji wychowawca organizuje spotkanie zespołu nauczycieli pracujących w danej grupie, który ustala dalsze działania. W spotkaniu może brać udział dyrektor, wicedyrektor lub psycholog. Zespół może zalecić rodzicom przebadanie dziecka w poradni psychologiczno – pedagogicznej, objęcie go pomocą psychologiczno – pedagogiczną na terenie przedszkola lub podjęcie innych działań mających na celu wpłynięcie na jego zachowanie – **załącznik nr 2**. Ze spotkania należy sporządzić protokół, którego kopia zostanie przekazana wicedyrektorowi.
Po spotkaniu zespołu wychowawca wspólnie z wicedyrektorem lub dyrektorem (możliwa obecność psychologa) organizuje spotkanie z rodzicami w celu przedstawienia ustaleń i zaleceń.
  6. Jeśli dziecko posiada opinię lub orzeczenie z poradni psychologiczno – pedagogicznej, osoby przeprowadzające rozmowę z rodzicami ustalają, które z zaleceń dla rodziców są realizowane. Informacje te należy zawrzeć w protokole ze spotkania z rodzicami.
  7. Jeżeli podjęte działania nie przyniosły efektu, rodzice odmawiają współpracy z przedszkolem, nie wykonują zaleceń określonych w opinii lub orzeczeniu z poradni psychologiczno – pedagogicznej, zaś w dalszym ciągu dochodzi do aktów agresji, co może wskazywać na zaburzenia rozwojowe - dyrektor sporządza stosowne pismo do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny lub o zbadanie sytuacji dziecka.

§ 2

Procedura postępowania w przypadku dzieci wykazujących często niestosowne zachowania w różnych sytuacjach

1. Poprzez niestosowne zachowania rozumie się :
  - a) agresję fizyczną i słowną (np. bicie, gryzienie, drapanie, przeklinanie) w stosunku do innych dzieci lub osób dorosłych,
  - b) wybuchy złości,
  - c) przejawy buntu,
  - d) konflikty z rówieśnikami.
2. Przez niestosowne zachowania rozumie się zachowania nagminnie powtarzające się przez dłuższy okres czasu.

3. Wychowawca dziecka wykazującego się niewłaściwym zachowaniem przez dłuższy okres czasu :
  - a) zakłada **Rejestr podjętych czynności w przypadku wystąpienia trudnej sytuacji wychowawczej – załącznik nr 1**,
  - b) przeprowadza z dzieckiem rozmowę wyjaśniająco – pouczającą oraz monitoruje jego zachowanie (rozmowę należy systematycznie powtarzać),
  - c) przeprowadza w grupie zajęcia dotyczące właściwych zachowań,
  - d) zaprasza na zajęcia psychologa w celu przeprowadzenia obserwacji funkcjonowania grupy,
  - e) powiadamia o zdarzeniach rodziców/prawnych opiekunów dziecka lub zaprasza ich do przedszkola w celu omówienia problemu (wszelkie kontakty z rodzicami dokładnie odnotowuje w rejestrze),
  - f) w razie potrzeby, po uzyskaniu zgody rodziców organizuje spotkanie psychologa z wykazującym niewłaściwe zachowania dzieckiem w celu bliższego zbadania ich przyczyn,
4. Wykazujące niestosowne zachowania dziecko, mogące być przejawem zaburzeń rozwojowych, może być objęte pomocą psychologiczno – pedagogiczną. Objęcie pomocą możliwe nastąpić na wniosek rodzica lub wychowawcy.
5. W celu bliższego poznaniu problemu możliwe jest przeprowadzenie diagnozy wśród rodziców.
6. Jeśli dziecko nadal wykazuje niestosowne zachowania wychowawca organizuje spotkanie zespołu nauczycieli pracujących w danej grupie, który ustala dalsze działania. W spotkaniu może brać udział dyrektor, wicedyrektor lub psycholog. Zespół może zalecić rodzicom przebadanie dziecka w poradni psychologiczno – pedagogicznej, objęcie go pomocą psychologiczno – pedagogiczną na terenie przedszkola lub podjęcie innych działań mających na celu wpłynięcie na jego zachowanie – **załącznik nr 2**. Ze spotkania należy sporządzić protokół, którego kopia zostanie przekazana wicedyrektorowi.

Po spotkaniu zespołu wychowawca wspólnie z wicedyrektorem lub dyrektorem (możliwa obecność psychologa) organizuje spotkanie z rodzicami w celu przedstawienia ustaleń i zaleceń.
7. Jeśli dziecko posiada opinię lub orzeczenie z poradni psychologiczno – pedagogicznej, osoby przeprowadzające rozmowę z rodzicami ustalają, które z zaleceń dla rodziców są realizowane. Informacje te należy zawrzeć w protokole ze spotkania z rodzicami.
8. Jeżeli podjęte działania nie przyniosły efektu, rodzice odmawiają współpracy z przedszkolem, nie wykonują zaleceń określonych w opinii lub orzeczeniu z poradni psychologiczno – pedagogicznej, zaś w dalszym ciągu dochodzi do niestosownych zachowań, co może wskazywać na zaburzenia rozwojowe - dyrektor sporządza

stosowne pismo do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny lub o zbadanie sytuacji dziecka.

Procedury mogą być na bieżąco uzupełniane i modyfikowane.

*Dyrektor Zespołu Placówek
Oświatowych nr 3 w Mławie
Mariusz Lempek*

Rejestr podjętych czynności w przypadku wystąpienia trudnej sytuacji wychowawczej*

Dotyczy .....

L.p.	Opis podjętej czynności (ustalenia, efekty)	Data
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		

.....

Podpis

* Czynności muszą być podjęte zgodnie z kolejnością działań określonych w Procedurze postępowania w trudnych sytuacjach wychowawczych i kryzysowych w Szkole Podstawowej nr 7 w Mławie.

Zalecenia zespołu nauczycieli pracujących w grupie

.....

1. Data spotkania zespołu .....

2. Przyczyna i cele spotkania:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Ustalenia i zalecenia zespołu :

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Podpisy członków zespołu :

.....

Podpis rodzica
(potwierdzenie zapoznania się z zaleceniami)